

Estructura organitzativa implicada en l'ètica en la recerca

Kit de recursos d'ètica en la recerca

Octubre de 2015

Estructura organitzativa

La Universitat Oberta de Catalunya, amb la finalitat de vetllar per l'acompliment de la legislació i la normativa vigent sobre principis ètics en recerca i innovació, així com per donar suport deontològic als investigadors, està integrat per diferents persones i entitats.

- Síndic de Greuges
- Comitè d'ètica
- Vicerectorat de Recerca i Innovació

Síndic de Greuges

Les Normes d'organització i funcionament de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) estableixen que el Patronat de la Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya, a proposta del rector o rectora, nomenarà un Síndic o síndica de greuges de la Universitat. Aquesta persona tindrà com a funció vetllar pels drets i deures de tots els membres de la Universitat i actuarà amb independència i autonomia de tots els altres òrgans i instàncies de la Universitat.

Són funcions del Síndic de Greuges les següents:

- > La defensa dels drets i les llibertats de tots els membres de la comunitat universitària de la UOC davant de qualsevol actuació o situació de discriminació, indefensió o arbitrarietat, i la garantia del compliment de tot el que disposen les Normes d'organització i funcionament de la UOC i qualsevol altra normativa de la Universitat.
- > L'empara i defensa en les qüestions que li són sotmeses o en les quals decideix actuar d'ofici. Té també un caràcter informatiu sobre el funcionament de la Universitat, a fi de millorar la qualitat universitària en tots els seus àmbits. En relació amb aquesta darrera finalitat, pot assistir a les reunions dels òrgans col·legiats de la Universitat amb veu i sense vot.

En les seves actuacions, el Síndic vetllarà sempre per la defensa de la qualitat universitària en tots els seus àmbits, i especialment els valors de la Universitat com a espai d'intercanvi i creació de coneixement i de formació de les persones, perseguint la garantia d'aquests valors i preservant-los de les actuacions que dins i fora de l'organització els puguin afectar negativament.

El Síndic pot elaborar informes, sobre un tema específic, per iniciativa pròpia o a petició del Patronat o del Consell de Govern de la Universitat.

El Síndic pot, en les seves decisions i resolucions, formular a les autoritats o al personal de la Universitat advertències, recomanacions i suggeriments relatius als seus deures legals, però en cap cas no pot modificar o anul·lar actes o resolucions.

El Síndic, en el marc del que estableixen les Normes d'organització i funcionament de la UOC, compleix les seves funcions amb independència respecte de les diferents instàncies universitàries, i actua amb autonomia, objectivitat i imparcialitat.

En els casos en què es produeixin conflictes relacionats amb l'ètica de la recerca, el Síndic de Greuges estarà informat pel Vicerectorat de Recerca dels resultats dels possibles exàmens preliminars i possibles resultats finals d'investigacions formals.

Comitè d'Ètica per la Recerca

Aquest comitè, constituït pel Consell de Govern d'aquesta universitat, actua al servei de la comunitat acadèmica i del personal investigador amb l'objectiu de garantir el respecte a la dignitat de les persones en els projectes de recerca que es fan a la universitat. Per a fer-ho, el Comitè ha de contribuir a la realització d'una recerca científica de qualitat que acompleixi les normes deontològiques, d'acord amb els acords i les declaracions internacionals i també amb la legislació vigent sobre aquest tema.

Les funcions del Comitè d'Ètica les té encomanades la Comissió de Recerca i Doctorat, i està presidit pel vicerector/a de Planificació Estratègica i Recerca.

El Comitè acull consultes de la comunitat universitària sobre els temes propis d'ètica de la recerca i elabora i fa difusió d'informacions sobre matèries concretes o sobre aspectes especialment controvertits. Alhora arbitra consultes i exerceix un paper de resolució de comportaments irregulars en l'activitat de recerca. El Comitè actua de forma independent al servei dels investigadors per afavorir la qualitat de la recerca i contribuir a preservar-ne la integritat.

El Comitè s'ocupa de gestionar, en relació amb l'ètica per la recerca, els processos administratius derivats de l'execució de projectes de recerca i la publicació de resultats. Avalua els diferents procediments en curs, determina si l'avaluació és favorable o no i emet la resolució final.

El Comitè és l'òrgan responsable de la validació dels protocols de recerca i custòdia.

El Comitè actuarà de manera independent, garantint l'anonimat i confidencialitat de les dades personals i assegurant la imparcialitat i equitat de les seves resolucions.

Vicerectorat de Recerca i Innovació

El Vicerectorat presideix el Comitè d'Ètica i proposa i coordina les accions vinculades a l'àmbit de l'ètica per la recerca.

En casos d'investigació patrocinada o contractes de finançament de recerca, el Vicerectorat pot demanar informació necessària prèvia a l'inici de la investigació per tal d'evitar possibles conflictes.

Actua també en la gestió de comportaments irregulars en l'activitat de recerca a través del Comitè d'Ètica. En la resolució d'aquests conflictes és qui presenta l'informe de resolució al Comitè de Direcció Executiu, descrivint les mesures adoptades i els resultats de les investigacions relacionades amb el comportament irregular. Finalment, a instàncies del rectorat, pot emetre la resolució final del conflicte a les persones implicades i és qui vetlla per l'acompliment de les mesures fixades en la resolució del conflicte.